

Kultūros paveldo objektų individualių apsaugos
reglamentų išdavimo taisyklių
1 priedas

PATVIRTINTA

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Vilniaus teritorinio skyriaus vedėjas
(pareigų pavadinimas)

20²⁰ m. 11-30 d. tvirtinimo aktu Nr.
LRV-248 (12.98-V)

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALUS APSAUGOS REGLAMENTAS

20²⁰ 11-30 Nr. IRVS-14
(data)

Vilnius
(parengimo vieta)

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Bendrieji kultūros paveldo objekto duomenys:

1.1. pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre (toliau – Registras) _____

Statinių komplekso antras namas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre 33743

1.2. adresas

Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Bokšto g. 21

1.3. įrašymo į Registrą teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos
2010-09-01 aktas Nr. KPD-RM-1462**

1.4. inicijavimo skelbti saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.5. skelbimo saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.6. skelbimo kultūros paminklų teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.7. unikalus žemės sklypo Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre) _____

Bokšto g. 21, unikalus žemės sklypo Nr. 4400-4083-5023

1.8. unikalus statinio Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre) _____

Gyvenamasis namas, Bokšto g. 21; unikalus statinio Nr. 1094-0043-7014; žymėjimas plane 1A1p

1.9. yra kito kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje (kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas
Registre): _____

1.10. vertingosios savybės ar saugomos dalys ir elementai užfiksuoti ir teritorijos ribos apibrėžtos/nustatytos
(kultūros paveldo objekto apskaitos dokumento pavadinimas, data, Nr. , sudaręs/patvirtinęs subjektas)

**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos
2010-09-01 aktas Nr. KPD-RM-1462 ir 2019-09-10 aktas Nr. KPD-RM-1462/1. Statinių komplekso Apibrėžtų
teritorijos ribų planą sudarė Kultūros paveldo centras; 2010-06-10.**

II. PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

2. Kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos paveldosaugos reikalavimai :

2.1. Statinių komplekso antro namo apsaugos tikslas – sudaryti sąlygas dabarties ir ateities kartoms nekilnojamąjį kultūros paveldą pažinti, lankyti ir juo naudotis.

2.2. Statinių komplekso antro namo tvarkymo tikslas – išryškinti ir atgaivinti vertybės kultūrinę vertę; sudaryti prielaidas darniai plėtrai, nepažeidžiant objekto vertingųjų savybių.

2.3. Statinių komplekso antro namo pagrindiniai tvarkymo principai:

2.3.1. vertingųjų savybių išsaugojimas;

2.3.2. pritaikymas šiuolaikinėms reikmėms;

2.3.3. skirtingus objekto vystymosi laikotarpius atspindinčių sluoksnių išsaugojimas;

2.3.4. statinys saugomas kartu su teritorija – šios kultūros vertybės bei kitų komplekso dalių užimamu ir su jomis funkciškai, kompoziciškai ar istoriškai susijusiu žemės plotu.

PRIEŽIŪROS SĄLYGOS

2.4. Statinių komplekso antro namo priežiūros tikslas – išsaugoti gerą fizinę šios kultūros vertybės būklę, palaikyti tinkamą sanitarinę ir priešgaisrinę būklę, išvengti statinio vertingųjų savybių kitimo ir vandalizmo.

2.5. Statinių komplekso antro namo savininkai, valdytojai ar naudotojai gali savarankiškai atlikti:

2.5.1. statinių priežiūros darbus, atlikti apžiūrą, šalinti (iškirsti) medžius, krūmus, augančius ant statinio, grąžinti į pirmą vietą ir įtvirtinti išslinkusius ar iškritusius elementus, jeigu jie nėra vertingos dalys bei elementai (vertingosios savybės), įrengti ir prižiūrėti įrangą, apsaugančią nuo gaisrų.

2.6. Statinių komplekso antro namo priežiūros darbai atliekami nuolat, be projektinės dokumentacijos ir be atskiros Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos leidimo; darbai apmokami jo savininko, valdytojo ar naudotojo lėšomis.

2.7. Statinių komplekso antro namo savininkai, valdytojai ar naudotojai, sužinojęs apie šios kultūros vertybės sugadinimą, sužalojimą, sunaikinimą, vandalizmo aktą, gresiančias arba įvykusias avarijas, turi nedelsdamas pranešti Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritoriniam skyriui ir imtis priemonių statinio vertingosioms savybėms išsaugoti.

NAUDOJIMO SĄLYGOS

2.8. Naudojant Statinių komplekso antro namą, turi būti išsaugota autentiška jo teritorija, vertingosios savybės ir sudarytos sąlygos ji eksponuoti.

2.9. Valstybės ar savivaldybių institucijų priimami teisės aktai, iš jų teritorijų planavimo dokumentai, kuriais keičiama Statinių komplekso antro namo ar jo patalpų naudojimo paskirtis, turi būti derinami Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritoriniame skyriuje.

2.10. Keičiant Statinių komplekso antro namo ar jo patalpų paskirtį, negalima iš esmės keisti vertingųjų savybių.

2.11. Statinių komplekso antrame name draudžiama:

2.11.1 gaminti, sandėliuoti sprogstamąsias, degiąsias, chemiškai aktyvias, aplinką teršiančias medžiagas, įrengti sąvartynus, laikyti atliekas;

2.11.2. naudoti gamybinės staklės, įrengimus ir kitokius mechaninius variklius, darančius dinaminį, vibracinį poveikį ir galinčius sukelti vertybių pokyčius bei avarijas;

2.11.3. įrengti laboratorijas ir saugyklas, susijusias su nepalankiu esamoms vertybėms temperatūros ir drėgmės režimu, taip pat chemiškai aktyvių medžiagų naudojimui ir laikymui.

2.12. Statinių komplekso antram namui taikomas riboto naudojimo režimas (pagal Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamentą). Riboto naudojimo režimu leistinos naudojimo paskirtys:

2.12.1. Visos paskirtys, kurios yra tokios pat arba artimos autentiškai funkcijai;

2.12.2. Gyvenamoji paskirtis;

2.12.3. Negyvenamosios paskirtys, nesusijusios su intensyvia gamyba (pagal statybos techninį reglamentą STR

1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“).

2.13. Leistinos naudojimo apimtys:

2.13.1 Apimtys, kurios nesukelia poreikio iš esmės keisti vertingųjų savybių;

2.13.2. Nevertingų intarpų, neturinčių įtakos komplekso kultūrinei vertei, naudojimo paskirtys keičiamos ar paliekamos esamos, pritaikant tokius intarpus bendriems Statinių komplekso poreikiams.

TVARKYMO SĄLYGOS

2.14. Statinių komplekso antras namas (u.o.k. 33743) yra kultūros paminklo – Vilniaus senamiesčio (u.o.k. 16073) bei Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (u.k. 25504) teritorijose, todėl jam taikomi šioms teritorijoms nustatytos teritorijų planavimo, taisyklių, reglamentų, rekomendacijų bei kultūros paveldo apsaugos apskaitos dokumentų nuostatos.

2.15. Statinių komplekso antram namui taikomas **Vilniaus senamiesčio regeneravimo projektas (1996 m.) - specialusis planas Nr. T00054564:**

2.15.1. Saugomas esamas užstatymas (remontas, restauravimas).

2.16. Statinių komplekso antram namui taikomas **Vilniaus senamiesčio specialusis planas (2003 m.) - Nr. T00055785:**

2.16.1. Sklypų tvarkymo režimų planas – restauravimas.

2.17. Statinių komplekso antram namui taikomos šios **Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamento** nuostatos:

2.17.1. Bendrieji reikalavimai rekonstruojamiems ir naujai statomiems pastatams 48 kvartale:

2.17.1.1. Pastatai dengiami šlaitiniais stogais. Maksimalus pastatų aukštingumas – 2 aukštai su mansarda.

2.17.1.2. Rekonstruojamų ir naujai statomų pastatų architektūrinės išraiškos priemonės, apdailos medžiagos derinamos prie aplinkinio užstatymo.

2.17.1.3. Prieš pradėdant pastatų remonto ir rekonstravimo darbus, būtina atlikti esamos būklės fiksavimo ir natūros tyrimo darbus. Jei numatomi griovimo darbai, būtinos NKV ekspertų išvados dėl statinio kultūrinės vertės.

2.17.1.4. Prieš pradėdant žemės judinimo darbus būtina atlikti archeologinius tyrimus.

2.17.1.5. Tyrimų metu aptiktos vertingų istorinių statinių dalys ir elementai tvarkomi pagal restauravimo technologijas.

2.17.2. Bokšto g. 21 - statiniai–kultūros paveldo objektai (gyvenamasis namas): galimas restauravimas - fasadai, vertingi elementai; restauravimas – galimi visų rūšių tyrimai, priešavariniai, konservavimo, restauravimo darbai, paprastas remontas; pritaikymo darbai, kapitalinis remontas ir rekonstravimas galimi nevertingose dalyse ir elementuose.

2.18. Planuojant ir projektuojant Statinių komplekso antro namo tvarkymo darbus, turi būti atsižvelgta į Vilniaus senamiesčio tvarkybos rekomendacijas,

patvirtintos 2012 m. birželio 20 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-652 „Dėl Vilniaus senamiesčio tvarkybos rekomendacijų tvirtinimo“.

2.19. Planuojant ir projektuojant Statinių komplekso antro namo tvarkymo darbus, turi būti atsižvelgta į Palėpių ir stoglangių įrengimo Vilniaus senamiesčio pastatuose rekomendacijas,

patvirtintos 2012 m. birželio 20 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-651 „Dėl palėpių ir stoglangių įrengimo Vilniaus senamiesčio pastatuose rekomendacijų tvirtinimo“.

2.20. Planuojant ir projektuojant Statinių komplekso antro namo tvarkymo darbus, turi būti atsižvelgta į Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (u.k. 25504) vertingąsias savybes, nustatytas **Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos ketvirtosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2020-64-29 aktu Nr: KPD-VL-1301/3:**

2.20.1. vietai reikšmingo buvusio užstatymo (statinių grupių, kompleksų, ansamblių ir pan.) ar atskirų jo dalių (atskirų statinių) vietos - **kultūrinis sluoksnis** (Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais archeologinėje vietovėje yra susiformavęs įvairaus sodrumo ir storio - kai kur virš 6 m, dažnai kelių horizontų, kultūrinis sluoksnis su medžio ir mūro statinių liekanomis, griuvenomis, grindiniais ir su archeologiniais radiniais; sluoksnis daugelyje vietų apardytas ar net sunaikintas įvairių žemės ir statybos darbų metu, dalis ištirta įvairių XX a. antros pusės ir XXI a. pradžios archeologinių tyrinėjimų metu).

2.21. KONKRETŲS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS IR VEIKLOS PLĖTOJIMO PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI BEI TVARKYMO PRIEMONĖS NUSTATOMI ATSIŽVELGIANT Į OBJEKTO VERTINGŲJŲ SAVYBIŲ POBŪDĮ.

2.22. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pirmosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2019-09-10 aktu Nr. KPD-RM-1462/1 Statinių komplekso antram namui nustatyta:

- 2.22.1. Priklauso kompleksui : Statinių kompleksas (u.o.k. 33742).
- 2.22.2. Vertingųjų savybių pobūdis: architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas).
- 2.22.3. Vertingosios savybės:

Vertingosios savybės ²	Paveldosaugos reikalavimai bei tvarkymo priemonės
2.22.3.1. tūris - sudėtinis, „L“ raidės plano, sudaryto iš stačiakampio plano 1 a. P korpuso su cokoliniu aukštu ir mansarda bei stačiakampio plano 1 a. Š korpuso su rūsiu Š dalyje ir pastoge (būklė gera/ patenkinama); stogo forma – dvišlaitė (būklė gera); dangos medžiaga ar jos tipas - molinių čerpių dangos tipas (būklė patenkinama / bloga)	Tvarkybos darbų prioritėtinė kryptis – restauravimas, pagrįstas tyrimų duomenimis. Teisės aktų nustatyta tvarka galimas menkaverčių, su vertingosiomis savybėmis nesusijusių priestatų pietiniame bei rytiniame fasade griovimas, šulinio demontavimas. Įvertinus turimus tyrimų duomenis bei vertingąsias savybes, galimas šiaurinio korpuso pastogės pritaikymas numatomi pastato paskirčiai. Pastogės apšvietimą įrengti nepažeidžiant pastato vertingųjų savybių.
2.22.3.2. aukštų išplanavimas - kapitalinių sienų tinklas (būklė gera)	Tvarkybos darbų prioritėtinė kryptis – restauravimas. Galimi keitimai, pagrįsti tyrimų duomenimis bei su pritaikymo veikla susiję pakeitimai, nepažeidžiant autentiškos plano struktūros ir išlaikant kapitalinių sienų tinklą.
2.22.3.3. fasadų apdaila ir puošyba - profiliuotas plytų mūro karnizas (Š korpuso V fasado P dalyje sunykęs, Š korpuso R ir Š fasade tinkuotas; būklė patenkinama); Š korpuso R ir Š fasadų tinko tipas (būklė patenkinama)	Tvarkybos darbų prioritėtinė kryptis – restauravimas, pagrįstas tyrimų duomenimis. Atkuriamas sunykęs plytų mūro karnizas ir dalies fasadų tinkas (tinko tipas).
2.22.3.4. konstrukcijos – pamatas (netyrinėta); raudonų plytų mūro sienos (rūsio patalpos sienos sumūrytos XVIIIa.vid.; būklė patenkinama); perdangos (netyrinėta); stogo konstrukcija (netyrinėta); P korpuso, Š korpuso V fasado segmentinės, pleištinės, pusapskritės sėramos (būklė patenkinama)	Tvarkybos ir tvarkomųjų statybos darbų tikslas – užtikrinti gerą pastato konstrukcijų būklę ir stabilumą. Autentiškos pastato konstrukcijos saugomos, draudžiami darbai, galintys pakenkti autentiškų statinio konstrukcijų stabilumui. Kadangi dalis pastato stogo konstrukcijų yra blogos ir avarinės būklės ir siekiant išvengti tolesnio konstrukcijų irimo, tvarkybą būtina pradėti nuo avarijos grėsmės pašalinimo darbų: neatidėliojant įrengti lietaus surinkimo ir nuvedimo sistemas (lietvamzdžius, nuogrindą aplink pastatą). Neatidėliotinai tvarkomi pastato pamatai.

² Pateikiamas sutrumpintas vertingųjų savybių aprašymas. Visą Vertinimo tarybos aktą KPD-RM-1462/1 žr. <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>.

- 2.23. Saugomos visos vertingos statinio dalys bei elementai, visos pirminio pastatymo ir vėlesnių pakeitimų suformuotos dalys bei elementai (nepriklausomai nuo jų išlikimo laipsnio) su istoriniais pakeitimais ir papildymais, kurie savaime turi kultūrinės vertės požymių arba kartu su ankstesnių etapų elementais sudaro tokių požymių turinčią visumą.
- 2.24. Statinių komplekso antro namo dalis bei vertingąsias savybes draudžiama griauti ar kitaip naikinti.
- 2.25. Statinių komplekso antro namo tvarkymo darbai yra tvarkybos (tame tarpe - tvarkomieji paveldosaugos darbai) ir su pritaikymo veikla susiję tvarkomieji statybos darbai, kaip tai numatyta Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir Statybos įstatymuose.
- 2.26. Statinių komplekso antrame name leidžiami šie tvarkybos darbai: taikomieji tyrimai, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas, šių darbų planavimas ir projektavimas.
- 2.27. Statinių komplekso antrame name tyrimų pagrindu leidžiami šie su pritaikymo veikla susiję tvarkomieji statybos darbai: remontas, funkcinų bei ekspozicinių priemonių ir inžinerinių tinklų įrengimas, nevertingų interjų, statinių ar jų dalių rekonstravimas ar griovimas, nepažeidžiant pastato ir komplekso vertingųjų savybių. Rekonstruojant nevertingas

dalis, turi būti nepažeistas pastato saugomo tūrio suvokimas.

2.28. Autentiškų (saugomų) elementų tvarkybai taikyti restauracinius metodus bei priemones.

2.29. Tvarkybos darbų ir tvarkomųjų statybos darbų projektinė dokumentacija rengiama, aprašant sprendinių įtaką Statinių komplekso antro namo bei viso Statinių komplekso vertingosioms savybėms, kurios negali būti sunaikintos.

2.30. Statinių komplekso antro namo tvarkymo darbai (išskyrus darbų planavimą ir projektavimą) atliekami tik gavus Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritorinio skyriaus pritarimą ar/ir leidimą ir/ar nustatyta tvarka gavus statybą leidžiančius dokumentus.

2.31. Taikomas tyrimas, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas ir restauravimas atliekami pagal Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritorinio skyriaus patvirtintas sąlygas ar/ir projektus ir/ar gavus šio skyriaus leidimą.

2.32. Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritorinis skyrius, išduodamas leidimą ar pritardamas avarijos grėsmės pašalinimui, remonto darbams, pritardamas remonto ir rekonstavimo projektams, privalo pareikalausiti kartu atlikti būtinus tyrimo, konservavimo ar restauravimo darbus.

REIKALAVIMAI PRIVALOMIEMS ATLIKTI TYRIMAMS

2.33. Tvarkybos darbai bei su pritaikymo veikla susiję tvarkomieji statybos darbai atliekami ir jų projektai rengiami tik pagal tyrimų duomenis:

2.33.1. **Esamus tyrimus:**

2.33.1.1. Bokšto g. 21, 21A. Istorinės raidos analizė. A.Racevičienė, I.Baliulytė. 2007 m., UAB „Aketuri Architektai“ archyvas (analizė pridedama prie Statinių komplekso, u.o.k. 33742, individualaus apsaugos reglamento).

2.33.1.2. Bokšto g. 21. Inžineriniai geologiniai tyrimai. Inž. V.Vaitiekūnas. 1998 m. Asmeninis R.Valecko archyvas.

2.33.1.3. Bokšto g. 21. Architektūriniai ir polichrominiai tyrimai. R.Valeckas, D.Valeckienė, J.Rimkevičienė. 1998 m. Asmeninis R.Valecko archyvas.

2.33.1.4. Bokšto g. 21. Techninės būklės įvertinimo pažyma. J.Mendelevičius. 1998 m. Asmeninis R.Valecko archyvas.

2.33.2. Kitus taikomuosius tyrimus, kuriuos nuspręst atlikti projekto vadovas arba pareikalaus atlikti Kultūros paveldo departamentas.

2.33.3. Architektūriniai ir polichrominiai tyrimai (atlikti 1998 m.), turi būti papildyti.

2.34. Ardomieji ir taikomieji moksliniai tyrimai atliekami ir jų ataskaitos rengiamos šiuos tyrimus reglamentuojančių paveldo tvarkybos reglamentų nustatyta tvarka.

2.35. Vykdamas bei projektuojant Statinių komplekso antro namo tvarkymo darbus, taikyti pastatui ir vietai būdingas apdailos medžiagas, darbų atlikimo technologijas.

2.36. Siekiant, kad Statinių komplekso vertingosioms savybėms nebūtų padaryta neigiamo poveikio, įrengiant komercines reklamas, lauko antenas ir kitus techninius įrenginius statinio išorėje, turi būti gautas Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritorinio skyriaus sutikimas.

2.37. Vykdamas žemės judinimo darbus, privalomi archeologiniai tyrimai.

2.38. Jeigu tvarkymo darbų metu išryškėja naujų kultūrinės vertės požymių, Kultūros paveldo departamentas turi teisę sustabdyti darbus.

2.39. Sustabdęs darbus, ne vėliau kaip per 15 dienų Kultūros paveldo departamentas turi priimti sprendimus dėl rastų naujų kultūrinės vertės požymių ištyrimo ir tolesnės darbų eigos.

3. Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir pozonių paveldosaugos reikalavimai (įrašyti jeigu laikinai nenustatoma apsaugos zona ar nenustatomas fizinės ar vizualinės apsaugos pozonis):

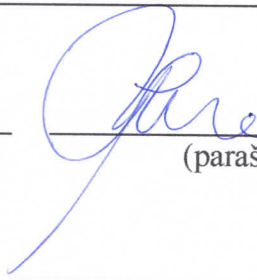
Statinių komplekso antram namui (unikalus kodas kultūros vertybių registre - 33743) apsaugos zonos ir pozoniai nenustatomi.

PRIEDAI:

Nekilnojamojo kultūros paveldo
apsaugos specialistė

(reglamentą parengusio pareigos)

A.V.

(parašas)

Jūratė Morkūnaitė

(vardas, pavardė)

Kultūros paveldo objektų individualių apsaugos
reglamentų išdavimo taisyklių
2 priedas

**KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALAUS APSAUGOS REGLAMENTO
TVIRTINIMO AKTAS**

2020-11-30 Nr. LRV-248 (12.98-V)
(data)

Vilnius
(tvirtinimo vieta)

Tvirtinu Statinių komplekso antro namo, unikalus kodas Kultūros vertybių registre 33743
kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre

individualų apsaugos reglamentą

Parengimo data: 2020-11-23

Rengėjas (-ai): Jūratė Morkūnaitė. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto kvalifikacijos atestato Nr. 0557

Apsaugos zona (pažymėti):

- ☒ laikinai nenustatoma apsaugos zona
- ☒ nenustatomas fizinės apsaugos pozonis
- ☒ nenustatomas vizualinės apsaugos pozonis

Apsaugos zonos ir jos pozonių ribų plano techninį rengimo darbą atliko: _____

Prie tvirtinimo akto pridedama: Individualus apsaugos reglamentas (5 lapai, 1 egz.)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Vilniaus teritorinio skyriaus vedėjas
(tvirtinančiojo pareigos)

(parašas)

Gerda Ožiūnaitė

(vardas, pavardė)